

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ
СТАНДАРТАМИ »**

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма **«Облік і оподаткування»**
(назва програми)

Спеціальність **071 «Облік і оподаткування»**
(вказати: код, назва)

Галузь знань **07 «Управління і адміністрування»**
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробники: Михалків Алла Анатоліївна, доцент кафедри обліку,
аналізу і аудиту, к.е.н., доцент
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача: <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/myhalkiv-alla-anatoliyivna>

Контактний тел.: +38(0372)522691

E-mail: a.myhalkiv@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1213>

Консультації: он-лайн консультації - згідно з графіком
очні консультації – за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Реалії сьогодення свідчать, що розвиток бізнесу в конкурентному просторі економічної невизначеності супроводжується зростанням ролі міжнародної інтеграції, посилюючи увагу до проблеми міжнародної уніфікації бухгалтерського обліку як інформаційної підсистеми управління ринкових структур господарювання.

Міжнародні стандарти фінансової звітності є найважливішим інформаційним джерелом в системі управління. Для кредиторів, покупців, постачальників, власників, акціонерів, держави Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) – якісний інструмент підвищення транспарентності економічної інформації, яку складено на розумних принципах та методах бухгалтерського обліку. Підготовка бухгалтерської інформації відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за умов кризових явищ в економіці є одним із загальновизнаних способів забезпечення реальності картини бізнесу ринкових структур. Адже, інформативно розкриває напрями їх діяльності, створює достовірну базу для визнання витрат, оцінки активів і зобов'язань, що надає можливість не тільки об'єктивно розкривати існуючі фінансові ризики, а й порівнювати фінансові результати суб'єктів з ринковим механізмом господарювання в цілях забезпечення оцінки їх потенціалу та ухвалення відповідних управлінських рішень.

2. Мета навчальної дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: набуття здобувачами необхідних теоретичних знань з регулюючих положень і змісту основних Міжнародних стандартів фінансової звітності та їх Тлумачень, а також оволодіння практичними навичками щодо застосування процедур, пов'язаних із складанням та поданням фінансових звітів транснаціональними корпораціями та учасниками ринку цінних паперів.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» базується на засвоєнні знань з таких навчальних дисциплін «Фінансовий облік-1», «Фінансовий облік-2», «Звітність підприємств». Для підвищення ефективності вивчення навчальної дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» студенту пропонуються такі вибіркові дисципліни: «Професійна етика в обліку, аудиті та оподаткуванні», «Обліково-аналітичне забезпечення міжнародних операцій».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і оподаткування») вивчення дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/ видів економічної діяльності).

ЗК 9. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетенції:

ФК 1. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

ФК 4. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ФК 7. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

ФК 9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ФК 10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний рівень і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН 2. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПРН 9. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. МСФЗ та процедури їх впровадження												
Тема1. Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження	9	2	1	-	-	6	12	2	-	-	-	10
Тема2. Подання фінансової звітності	16	2	2	-	-	12	17	2	1	-	-	14
Тема 3. Довгострокові активи	16	2	2	-	-	12	15	-	1	-	-	14
Тема 4. Забезпечення, непередбачені зобов'язання і активи, виплати працівникам та програми пенсійного забезпечення	14	2	2	-	-	10	13	-	1	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	55	8	7			40	57	4	3	-	-	50
Змістовий модуль 2. Відображення у фінансовій звітності зобов'язань, доходів і витрат підприємства до вимог МСФЗ												
Тема 5. Визнання, оцінка, подання та розкриття інформації про власний капітал	13	1	2	-	-	10	11	-	1	-	-	10
Тема 6. Фінансові інструменти та платіж на основі акції	14	2	2	-	-	10	14	1	1	-	-	12
Тема 7. Доходи, витрати і податки на прибуток	16	2	2	-	-	12	15	-	1	-	-	14
Тема 8. Вплив коливань курсів валют	12	1	1	-	-	10	13	1	-	-	-	12
Тема9. Зв'язані сторони і консолідована звітність	10	1	1	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	65	7	8		-	50	63	2	3	-	-	58
Усього годин	120	15	15		-	90	120	6	6	-	-	108

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій.

№ п/ п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження	6	10
2.	Подання фінансової звітності	12	14
3	Довгострокові активи	12	14
4	Забезпечення, непередбачені зобов'язання і активи , виплати працівникам та програми пенсійного забезпечення	10	12
5	Визнання, оцінка, подання та розкриття інформації про власний капітал	10	10
6	Фінансові інструменти та платіж на основі акції	10	12
7	Доходи, витрати і податки на прибуток	12	14
8	Вплив коливань курсів валют	10	12
9	Зв'язані сторони і консолідована звітність	8	10
Усього годин		90	108

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

МН 1 – вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);

МН 2 – практичні заняття;

МН 3 – наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);

МН 4 – пояснювально-ілюстративні методи;

МН 5 – проблемно-пошукові методи;

МН 8 – ситуаційні завдання;

МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);

МН 10 – самостійна робота;

МН 11 – дистанційне навчання з використанням системи Moodle;

МН 12 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси/платформи, web-конференції, вебінари тощо);

МН 13 – інші методи навчання.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Засоби оцінювання:

- ЗО 1 – фронтальне опитування;
- ЗО 2 – індивідуальне опитування;
- ЗО 3 – стандартизовані тести;
- ЗО 4 – розв’язування практичних ситуацій;
- ЗО 5 – тематичні контрольні роботи;
- ЗО 6 – презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);
- ЗО 7 – розроблення та захист проєктів (наскрізних, індивідуальних, командних, дослідницько-творчих та інших);
- ЗО 11 – реферати, есе та доповіді;
- ЗО 12 – виступи та презентації здобувачів на наукових заходах;
- ЗО 13 – інші види індивідуальних та групових завдань.
- ПК – підсумковий контроль – (залік).

Результати поточного оцінювання навчальних досягнень відображаються у *Журналі обліку успішності* викладача.

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне тестування та самостійна робота									Кількість балів (іспит)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T 9	40	100
6	8	8	8	6	6	6	6	6		

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (30 балів за 1 змістовий модуль та 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі заліку).

3 навчальної дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» проводиться семестровий **залік**. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробнича ситуація (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв’язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв’язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання

	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим повторним курсом
--	----------	--

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна) література

- 1.Безверхий К.Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 226 с.
2. Войнаренко М., Пономарьова Н., Замазій О. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2022. 488 с
- 3.Жолнер І. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Київ. 2019. 364 с.
4. Зубілевич С. Я., Мазіна О. І., Рогозний С. А., Карпачова О. В., Дядюн О. О. МСФЗ: короткий курс для практиків. Харків: ТОВ «Фактор-друк», 2020. 364 с.
5. Зубілевич С. Я., Рогозний С. А. Звітність за МСФЗ. Практичні рекомендації зі складання: практ. пос., рекомендований радою ГО «Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України» як практична основа для підготовки підприємствами України фінансової звітності за МСФЗ, протокол від 13.10.2017 № 8. Київ: «Медіа-про», 2017. 138 с.
6. Кузнецова С. О., Чернікова І. Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Харків: Лідер, 2016. 318 с.
7. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.
- 8.Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Тексти МСФЗ та МСБО у перекладі. 2016 р. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/mizhнародni-standarti-bukhgalterskogo-obliku-ta-finansovoji-zvitnosti?app_id=24
- 9.Навігатор МСБО. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. «Все про бухгалтерський облік». 2020. 336 с.
- 10.Облік, аналіз, аудит і оподаткування в управлінні : навч.-метод. посібник / Т.М. Ковальчук, М.А. Проданчук, А.І. Вергун, В.І. Кузь, А.А.Михалків, І.І. Никифорак: за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М. Ковальчук. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. с. 328
- 11.Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с
12. Review of Financial Studies. Oxford University Press on behalf of the Society for Financial Studies. URL: <http://sfs.org/wp-signup.php?new=www.sfsrfs.org> (дата звернення: 27.05.2022).

13. Journal of Labor Economics. Society of Labor Economists, Economics Research Center / NORC. The University of Chicago Press. URL: <https://www.journals.uchicago.edu/toc/jole/current> (дата звернення: 27.05.2023).

7.2. Нормативна база

1. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.10.2020).
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 15.08.2022).
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіти про рух грошових коштів». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 16.05.2022).
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.05.2023).
5. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 10 «Події після дати балансу». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 20.02.2023).
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 11 «Будівельні контракти». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 20.02.2023).
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 «Податки на прибуток». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 22.06.2023).
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 14 «Звітність за сегментами». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.06.2023).
9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.05.2023).
10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 17 «Оренда». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.07.2023).
11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 22.08.2023).
12. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 29.08.2023).
13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2023).
14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 29.08.2023).
15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 29.08.2023).
16. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 23 «Витрати на позики». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2023).
17. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2023).
18. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 26 «Облік та звітність за програмами пенсійного забезпечення». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2022).
19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 «Консолідовані та окремі фінансові звіти». URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2023).

7.3. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
2. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй - <http://unstats.un.org/>
2. Міждержавний статистичний комітет Співдружності Незалежних Держав - <http://www.cisstat.com/>
3. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) - <http://isi.cbs.nl/>
4. Міжнародний інститут статистики (ISI) - <http://isi.cbs.nl/>
5. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
6. Статистичний офіс Європейської співдружності - <http://europa.eu.int/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – www.lawukraine.com
2. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
3. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – www.ier.kiev.ua

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
3. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua